І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 199. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 26-го ЖОВТНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 26, 1965 No. 199. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 25 жовтня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН В СУБОТУ 23-го ЖОВТНЯ ВИЇХАВ ЗІ СТОЛИЦІ НА ФАРМУ В ТЕКСАСІ, де буде відпочивати коло двох місяців, але одночасно буде працювати, втримуючи якнайтісніший зв'язок із Вашинґтоном, а деколи доїжджаючи до столиці. В неділю 24-го жовтня Президент був на Богослужбі в Джансон Сіті. Він вже тепер цікавиться законопроєктами, які внесе до Конґресу, який почне другу сесій 10-го січня 1966-го року. Президент заявив, що нові законопроєкти будуть відноситися до відновлення транспорту та модернізації виконної частини Уряду ЗДА. Президент знов внесе проєкт про скасування закону „про право на працю", бо цісї справи не вирішив 89-ий Конґрес на першій сесії.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ВІДБУВ ОДНОГОДИННУ СЕКРЕТНУ КОНФЕРЕНЦІЮ З АЙЗЕНГАВЕРОМ перед своєю операцією, як про це аж тепер повідомлено. Президент і колишній президент говорили про недуги президента Айзенгавера під час його президентури та конферували про те, як повідомляти населення про перебіг недуги Президента. Айзенгавер і Джансон зустрінулися у вівторок 5-го жовтня на летовиці під Вашинґтоном, куди вранці виїхав секретно Джансон, який конферував з колишнім президентом на літаку цілу годину. Айзенгавер радив Джансонові бути щирим із пресою і точно її інформувати про все. Джансон так зробив і вже вечером того ж дня повідомив про свою операцію, яка відбулася три дні пізніше в п'ятницю 8-го жовтня.

ЖЮРІ, СКЛАДЕНЕ З БІЛИХ ЧЛЕНІВ, ЗВІЛЬНИЛО КУЛІ ЛЕРОЯ ВІЛКІНСА, ЧЛЕНА КУ КЛАКС КЛАНУ, оскарженого у вбивстві пані Віолі Ґреґґ Ліюззо. Під час першого суду над Вілкінсом в травні ц.р. не було однозгідности суддів присяжних. Вілкінс оскаржений в тому, що вбив пані Ліюззо, яка прибула до Алабами, щоб маніфестувати в обороні виборчих прав негритянських виборців. Стейтовий прокуратор сказав суддям присяжним, що коли не засудять Вілкінса, то треба буде замкнути суди і відкрити в'язниці. Але судді не послухали прокуратора і звільнили оскарженого, що присутні привітали оплесками.

КОМЕТА ІКЕЯ СЕКІ МИНУЛА СОНЦЕ В ЧЕТВЕР МИНУЛОГО ТИЖНЯ, 21-го ЖОВТНЯ, і не розлетілася, як передбачали деякі астрономи, тільки віддалюється від Сонця, затримавши таку саму ясність, яку мала перед наближенням до Сонця. Астрономи з Японії й Каліфорнії звітували, що комета розірвалася, зблизившися до Сонця. Але звіти з Німеччини, Арізони і Південної Америки твердять, що комета Ікея Секі, хоч блистіла при Сонці, зберегла таку саму ясність і летить в космос, більйони миль від Сонця. Д-р Фред Віппел з Астрономічної Обсерваторії в Кембрідж, Массачусетс, бачить цю комету за допомогою телескопу. Інші не можуть її знайти.

ПОНАД 100 СЕНАТОРІВ І КОНҐРЕСМЕНІВ ВИЇЖДЖАЮТЬ ЗА КОРДОН ВИВЧАТИ РІЗНІ СПРАВИ. Більшість членів Конґресу виїжджають на державні кошти, а деякі їдуть за свої власні гроші. Члени Конґресу поїдуть в різні країни Азії, Европи і Африки. Найбільше цікавляться Східньою Азією, особливо В'єтнамом, де ведеться війна. Конґресмени Джан Калвер і Джан Танні виїхали тиждень перед закінченням сесії Конґресу — вони мають вивчати справу втікачів в Азії. Вони відвідають східньо-азійські країни та Індію, Пакістан, Ливан, Йорданію й Ізраїл і вернуться до ЗДА аж в половині листопада. Одна група членів Конґресу їде до Европи вивчати справу Міжнародного Банку, ще інша вивчатиме справу початкових шкіл.

У СВІТІ

РАДА БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ЗІЙДЕТЬСЯ з початком цього тижня на вимогу Пакістану, який закинув Індії постійне ламання воєнного перемир'я та ведення народовбивства в Кашмірі. Індійська поліція арештувала дальших 30 кашмірських діячів, прихильників плебісциту в Кашмірі, який визначив би дальшу долю тієї країни. Генеральний секретар ОН У Тант призначив бразилійського генерала Сісено Сарменто на свого представника, який має відлетіти до столиць Індії і Пакістану.

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" ПРОГОЛОСИЛА на цілу першу сторінку гасла, під якими будуть 7 листопада ц. р. традиційно відзначати роковини жовтневої революції. На першому місці знову є „братерський привіт робітникам Китайської Народної Республіки" з висловленням солідарности СССР з Китаєм „у боротьбі проти імперіялізму і колоніялізму", але пропущено минулорічну фразу про „вічну і незламну приязнь" між тими двома країнами. З цього виходить, що Москва загострила свій підхід до Пейпінґу.

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ СУКАРНО ВИСЛОВИВ у промові через радіо своє „обурення", що всупереч його закликам продовжувались заворушення з насильницькими актами проти комуністів та загрозив, що він видасть наказ війську стріляти до демонстрантів. Антикомуністичний командант армії ген. Суґарто також закликав до спокою. Однак настрої проти комуністів не лагіднішають і взаємини між Індонезією та Комуністичним Китаєм дуже напружені.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКИХ СТУДЕНТІВ запросила сенатора Роберта Кеннеді, щоб він приїхав з промовою на її терені. Роберт Кеннеді запрошення прийняв і заповів, що поїде до Південно-африканського Союзу в травні наст. року. Уряд Південно-африканського Союзу закидає тій студентській організації затруювання студентських умів ліберальними ідеями: це расово-мішана організація, а офіційна політика в Південній Африці є біло-расова.

АФРИКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ „НА ВЕРШИНАХ" В АККРІ, ҐАНА, ПРИЙНЯЛА резолюцію з закликом до Британії, щоб вона збройно не допустила до проголошення біло-расистським урядом в Родезії самостійности тієї країни, та погрожує, що коли Британія цього не зробить, то африканські країни підуть походом проти Родезії. Однак та конференція в Аккрі насправді здискредитувала її ініціятора й господаря, „соціяліста" Кваме Нкрумаха, бо 7 африканських держав зовсім ту конференцію збойкотували, а 11 голів держав прислали в своїм заступництві делеґації з нижчими урядовцями.

В АФРИКАНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ БУРУНДІ РОЗСТРІЛЯНО 34-ох військових і поліціянтів, в тому числі кільканадцять старшин, за участь в невдачній спробі державного перевороту з понеділка минулого тижня, коли-то був, між іншими, поважно ранений також прем'єр Леопольд Біга. Арештовано між іншими — також президентів обох палат парляменту.

ПРЕЗИДЕНТА УНР В ЕКЗИЛІ Д-РА СТЕПАНА ВИТВИЦЬКОГО ПОХОВАНО В БАВНД БРУКУ З НАЙБІЛЬШИМИ ПОЧЕСТЯМИ

Ню Йорк. — Уся Соборна Україна від Сяну по Кавказ і від Полісся до Чорного моря мала своїх репрезентантів на еміґраційно скромному, але ідейно величньому похороні свого першого громадянина, Президента Української Народної Республіки в екзилі, сл. п. д-ра Степана Витвицького, що відбувся тут в українській католицькій церкві св. Юра й опісля на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку в Ню Джерзі. А засохла квітка зі Львова і грудка землі з Києва, що вкрили домовину Покійного, як її спускали в привітну американську землю, завершували символіку єдности українського народу й української землі довкола того великого поняття, що ним є Президент Української Народної Республіки.

Похоронні відправи почалися виносом домовини із похоронного заведення при Лексінґтон евеню в суботу, 23-го жовтня, о год. 9-ій рано. Пів години пізніше домовину привезено до церкви св. Юра, заповненої вщерть людьми, переважно репрезентантами багатьох центральних і місцевих організацій не тільки з Ню Йорку й околиць, але й із віддалених міст, також з Канади. Сьома вулиця, при якій стоїть церква св. Юра, цього дня — як і кожного року на Великдень і Різдво, була закрита для нормального автомобільного руху. В перших рядах у церкві зайняли місця найближча Родина Покійного та найближчі його співробітники. Почесну сторожу становили біля домовини пластуни, а порядок в церкві та на цвинтарі вдержували комбатанти. У неприявності українських католицьких Владик, які перебувають на Ватиканському Соборі в Римі, до похоронних відправ станули місцеві ОО. Василіяни: провінціял о. протоігумен Микола Когут, який виголосив прощальне слово, о. д-р Юліян Катрій та о. ігумен Орест Засійбіда; Філядельфійську архидієцезію-метрополію репрезентували канцлер о. монс. Михайло Федорович, о. декан Мирослав Харина, о. Василь Лостін та о. совітник Петро Липин; Стемфордську дієцезію при цих похоронних відправах заступали: генеральний вікарій о. монс. Омелян Монастирський і о. монс. Іван Стах. У відправах взяли ще участь о. декан Володимир Андрушків з Брукліна, о. д-р Мелетій Войнар, о. Кекіш та інші.

Після відправ у церкві домовину, вкриту національним синьо - жовтим прапором, винесли на своїх раменах колишні вояки Українських Армій. Генерал Аркадій Валійський із майорами Фартушним і Бакумом несли за домовиною численні відзначення Покійного, а мґр Іван Скочиляс, колишній адвокатський аплікант Покійного, ніс державний герб - тризуб. Шпалір становили зодягнені в свої однострої пластуни.

Безконечна — здавалося — валка автомобілів, включно із чотирма автобусами, вишикувалася у жалобній кавалькаді, опісля через Голляндський тунель та шляхами число 1 і опісля 22 подалася до Бавнд Бруку на український цвинтар. Кавалькада зупинилася біля воріт, а як до них доїжджала, на вежі величньої Церкви-Пам'ятника жалобно гомонів дзвін. Від воріт на цвинтар несли домовину знову на своїх раменах колишні вояки Українських Армій. Біля Церкви-Пам'ятника зустрів її голова консисторії Української Православної Церкви в ЗДА Архиєпископ Мстислав у почоті багатьох священиків, які долучились до походу — зараз після католицьких священиків — щоб відпровадити на місце вічного спочинку Президента УНР та Головного Отамана Імпровізований хор співав „Святий Боже". Домовину покладено над приготованою могилою й католицькі священики, в приявности Владики Мстислава та православного духовенства, відслужили похоронну відправу, на закінчення якої імпровізований хор та велика громада відспівали „Вічную Пам'ять". Прощальні промови біля відкритої могили виголосили проф. Іван Паливода від Об'єднання Прихильників Державного Центру, мґр. Іван Скочиляс від колишніх працівників Ревізійного Союзу Українських Кооператив та Дрогобицької землі, з якої походив Покійний, ген. Павло Шандрук від імені Української Національної Армії, ред. Василь Мудрий від колишньої Української Парляментарної Репрезентації, проф д-р. Роман Смаль-Стоцький від Гол. Ради Наукових Товариств Шевченка, д-р Володимир Ґалан від Об'єднання бувших Українських Вояків в Америці, п. Самойлів від УНДС та п. Французенко від Об'єднання Демократичної Української Молоді. Цвинтарними спокоєм і тишою сколихнули ще мелодії жалобних українських пісень, а спів українського національного гимну „Ще не вмерла Україна" був останнім салютом для Президента УНР, якого прийняла американська земля, бо на рідній землі панує ворог-окупант.

Після похоронних відправ на цвинтарі Владика Мстислав у сослуженні духовенства відправив у Церкві-Пам'ятнику заупокійну Панахиду за спокій душі усопшого Президента УНР, виголосивши при цьому зворушливе прощальне слово.

Похоронні відправи в суботу, 23-го жовтня, попередила в п'ятницю, 22-го жовтня, остання Панахида і Парастас в похоронному заведенні при Лексінґтон Евню. Понад тисяча осіб виповнили не тільки велику каплицю заведення, але й інші її приміщення. Панахиду відправляло чотирьох священиків, між ними о. протоігумен Микола Когут, ЧСВВ та о. декан Вол. Андрушків. Біля відкритої домовини прощали Покійного: ген. Олександер Загродський від Представництва УНРади і ід кол. Дієвої Армії УНР, Йосип Лисогір від УККомітету, п. Сідзікавскас від Асамблеї Поневолених Схід.-Европейських Народів та від литовців, п. Станкевич від білорусів, Антін Батюк від УРСоюзу, дир. Іван Поритко від УСС-ів, п. Ґласков від козаків та д-р Дзерович від українських правників.

До Представництва Виконавчого Органу УНРади з усіх країн і континентів надходять численні депеші, від українців і від чужинців, з висловами *пошани* Покійному Президентові УНР та з висловами співчуття з приводу його смерти.

„ДНІПРОВІ ЗОРІ"

Вісім днів у Києві — столиці України — відбувався мистецький фестиваль під назвою „Дніпрові Зорі".

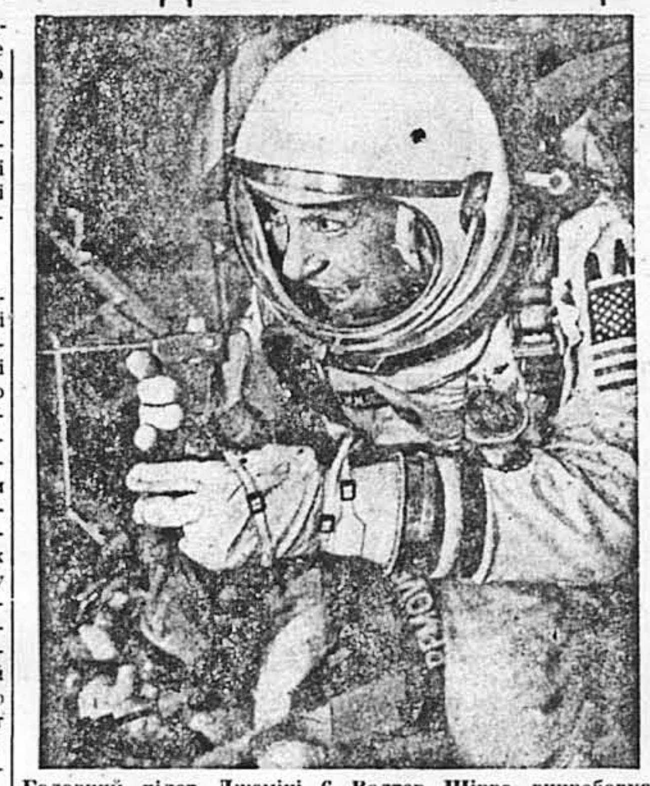
В драматичному театрі ім. Івана Франка головно показували нову п'єсу Михайла Стельмаха „Правда і кривда."

Капеля бандуристів УССР під керівництвом О. Міньківського почала свій виступ піснею „З іменем Леніна", а балет завдячує свої успіхи диригентові з Москви — К. Сімеонову. (З „Молоді України" 29 вересня).

МАНЕВРИ „ДЖЕМІНІ 6" У КОСМОСІ БУДУТЬ РІШАЛЬНІ ДЛЯ ВИСИЛКИ ЛЮДИНИ НА МІСЯЦЬ

Коли починався друк цього числа „Свободи" на пресі в понеділок, 25-го жовтня 1965 р. о год. 9-ій рано, ще тільки три години і 40 мінiт ділило нас від заповідженого на год. 12:40 перед полуднем випуску з Кейп Кеннеді космічної кабіни „Джеміні 6", що має відбути в космосі рішальну для майбутньої висилки людини на Місяць пробу зустрічі і злуки з ракетою „Еджіна". В цій хвилині тільки подається, що все — космічні кораблі „Джеміні" і „Еджіна", як і астронавти Волтер Шірра та Томас Стефферд готові до цього справді історичного експерименту.

Кейп Кеннеді, Флорида. — 25-го жовтня ц. р. астронавти Волтер Шірра і Томас Стефферд на Джеміні 6 будуть старатися зустрітись і об'єднатися з ракетою Еджіна, яка вилетить на одну годину і 40 мінут вчасніше від космічного корабля Джеміні 6. Фахівці передбачають, що справа зустрічі в космосі є на 100 разів трудніша від всіх попередніх завдань, які виконували досі астронавти в дотеперішніх летах довкола Землі. Досі були спроби астронавтів зустрічатися й об'єднатися в космічній кабіні Джеміні 5 з уявною ракетою - фантомом, і ці спроби вдавалися. Тепер це має відбутися з дійсною ракетою. Кабіна Джеміні 6 вилетить в космос і спочатку кружлятиме в еліптичній орбіті, пізніше вона старатися буде змінити свою орбіту на колову а після того попасти в орбіту, в якій кружлятиме ракета Еджіна. Тоді мають обидві ракети так наблизитися, щоб вони могли об'єднатися і так деякий час кружляти, а після того знов роз'єднатися. Два об'єднання ракет мають відбутися вдень, а два вночі. Фахівці знають, що це дуже важка справа і тому говорять про великі труднощі астронавтів Шірри і Стефферда. Але ці труднощі мусять бути переможені, якщо має відбутися лет до Місяця. Ракета Еджіна, яку астронавти Джеміні 6 маюь в космосі здоганяти — це найбільш скомплікована ракета, яку мають ЗДА. Це „космічний кадиляк" вартости $10 000 000. Вона може виконувати речі, яких не втнуть інші ракети, навіть ті, які викидали в повітря космічні кораблі „Рейнджер" і „Марінер", що летіли в напрямі Марса. Коли Джеміні 6 вернеться на Землю, то ця ракета Еджіна залишиться в своїй орбіті та буде маневрувати до дальших зустрічей, але вже з фантомом (уявним) Джеміні. Після того її скерують у вищу орбіту, де вона залишиться аж до лету Джеміні 8 в 1966-му році, і де будуть нею маневрувати тоді, стараючися мати подвійну зустріч. Пілотами Джеміні 6 є 42-річний пілот фльоти капітан Волтер М. Шірра і 35-річний пілот летунства майор Томас П Стеффорд. Вони цілий попередній тиждень вправляли справу зустрічі Джеміні з ракетою Еджіною. Цю ракету мають випустити в понеділок 25-го жовтня о год 11-ій перед полуднем, за допомогою ракети Атлас. О год. 12:40 по полудні за допомогою ракети Титан 2 випустять космічний корабель Джеміні. 6 годин пізніше над Пацифіком відбудуться проби зустрічі космічного корабля з ракетою. Обидва астронавти мають по два рази об'єднатися з ракетою своїм Джеміні. Ця пересідка конче потрібна буде під час лету до Місяця, яка заплянована перед 1970-им роком. Астронавти Джеміні 6 мають за найважливіше завдання зустріч із ракетою. Окрема „командна система" дозволяє астронавтам або контролерам на Землі видати ракеті 93 різних наказів навіть тоді, коли кабіна є віддалена на 200 миль. Радар в кабіні зможе наказувати ракетовому радарові.

Головний пілот Джеміні 6 Волтер Шірра випробовує свою водну пістолю, що в ній буде зберігатися вода до пиття на протяг дводенного лету цього космічного корабля навколо Землі.

ВІД ТИЖНЯ ЙДЕ БИТВА В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗА УКРІПЛЕНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ТАБІР

Сайґон. — Від минулого вівтірка йде завзята битва за укріплений військовий табір американських т. зв. спеціяльних частин біля Плеймі, за 25 миль від іншої американської великої військової бази у Плейку, недалеко північно - в'єтнамського кордону. Комуністичні партизани, між ними курінь реґулярної північно - в'єтнамської армії, разом силою 1.000-1.500 вояків, заатакували той американський військовий табір з очевидною ціллю захопити його зараз у першій масовій атаці. Однак це не вдалося і битва не закінчилась ще в минулу неділю. Комуністичні партизани, сподіваючися, що американці та південно - в'єтнамське командування вишле підкріплення обложеному таборові в Плеймі, зробили засідку на ту підмогу. Однак південні в'єтнамці рахувалися з можливістю засідки і не дали заскочити себе несподівано та втягнули комуністів у затяжний бій. Південні в'єтнамці були скріплені другою великою піхотною колоною. Американське летунство перевело впродовж п'ятьох днів 422 місії у користь обложеного і ввесь час важко острілюваного комуністами табору. Втрати комуністів обраховують на сотні вбитих і ранених. В неділю пополудні видно було втікаючих комуністичних партизанів в західньому напрямку. Якщо це не був тільки маневр для перегрупування своїх сил і нової атаки, то ця битва скінчилася перерванням облоги та повною невдачею комуністичного пляну. Вона скріпить переконання, що комуністичним партизанам і Північному В'єтнамові, який активно підтримує їх, не вдасться осягнути перемогу за зразком тієї, як вона була в 1954 році над французькою колоніяльною армією в Індо-Китаї.

У цьому дусі склав заяву командант американських збройних сил на Тихому океані, адмірал Ґрант Шарп, вернувшись з інспекції у Південному В'єтнамі та морсько - летунських сил на суміжних водах. Він заявив, що „не може бути сумніву, що можемо залишитись у В'єтнамі, поки його не очистимо". Він ствердив рішуче, що „минувся період, в якому ми програвали" та що наступив рішучий зворот у некористь комуністів. Адмірал Шарп висловив переконання, що Комуністичний Китай не приступить до війни, бо „він не має що зискати, а може дуже багато втратити". Тому, сказав він, китайські комуністи „будуть тільки надалі триматися північно - в'єтнамської поли". Тим часом голова сенатської Комісії для закордонних справ, сен. Дж. В. Фулбрайт, який є речником т. зв. ліберальних сенаторів, заявився за новою перервою у бомбардуванні Північного В'єтнаму, щоб спонукати цим Північний В'єтнам до мирових переговорів. Він пропонує, щоб цим разом така перерва тривала не кілька днів, а кілька тижнів, щоб дати час комуністам „надуматися", а коли б вони таки продовжували війну, то щоб відновити бомбардування. В березні ц. р. перервано бомбардування Північного В'єтнаму на чотири дні — однак це ніяк не вплинуло на войовничу поставу і поведінку комуністів.

На директора Історично-Філософічної Секції НТШ обрано проф. д-ра В. Кубійовича

Сарсель. — Переведені з огляду на розпорошеність членства кореспонденційним шляхом вибори дирекції Історично-Філософічної Секції НТШ закінчилися обранням проф. д-ра Володимира Кубійовича на директора Секції та нових членів Дирекції, як також рядом рішень щодо дальшого існування і діяльности Секції.

Насамперед рішено, що Секція буде й надалі адміністративно пов'язана із НТШ у Европі, тобто осідком Дирекції й Секретаріяту залишився Сарсель. На директора Секції обрано проф. д-ра В. Кубійовича, який повнив вже функції директора від хвилини смерти проф. д-ра І. Мірчука. Заступником директора стали: проф. Ол. Оглоблин ЗДА, проф. д-р В. Ю. Кисілевський (Канада), о. д-р А. Г. Великий, ЧСВВ (Европа) та проф. д-р Ю. Старосольський (ЗДА). Науковим Секретарем залишився проф. д-р В. Янів, обраний на свій пост втретє. Вибори виявили доволі поважне зацікавлення членства справами Секції, бо у виборах приняло участь 76% управнених до голосування, а вислід голосування свідчив про велику однозгідність голосуючих (у всіх випадках заявилося „за" *внесками* чи за кандидатурами понад 90% голосуючих). Дирекція Секції повідомила членство, що бажає відновити видавання чужомовних „просідінґсів". Щодо Збірників, то найближчим випуском повинен бути Збірник, присвячений пам'яті пок. Заст. Голови НТШ у Европі проф. О. Я. Шульгина. На рік 1966 плянується ширше відзначення пам'яти довголітнього Голови НТШ і Директора його Історично-Філософічної Секції, проф. Михайла Грушевського у зв'язку із 100-літтям його народження.

„Тризуб", „Чорноморська Січ" і УСК Ню Йорк здобули цінні перемоги

„Тризуб", Філядельфія розгромив 8:0 „Польських Соколів" у мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи минулої неділі, 24-го жовтня у Філядельфії. До перерви вели футболісти „Тризуба" 3:0 зі стрілів Бенітеза. В другій півгрі цей самий змагун здобув четверті ворота, а Ферейра і Яковина стрілили ще по парі воріт. В „Тризубі" визначилися теж: Ваґнер у нападі, Луна і Джуліо на помочі та Тарнавський, який діяв певніше на воротах, хоч і не мав багато праці. „Тризуб" веде в табелі АФЛіґи з точками 10:2 і відношенням воріт 16:4.

„Чорноморська Січ", Ньюарк записала на своє конто четверту перемогу у мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи. Дружина „Ч. Січі" виборола минулої неділі в Ньюарку виграну 1:0 над сильним технічно суперником — „Тайґерс" з Бостону. Рішальні ворота здобув Рада вже на 5-ій хвилині гри, викінчуючи притомно ґарну акцію нападу. Добрий рівень змагань попсували „фавлі" гостей, які не могли погодитися з програною, та непотрібні реванші господарів „Чорноморська Січ" стоїть на другому місці показника АФЛіґи з точками 8:0 і відношенням воріт 10:3.

УСК Ню Йорк здобув перемогу 1:0 над Грецько-Американським СК у мистецьких змаганнях „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу, які відбулися минулої неділі на грищі УСК-у. Переможні ворота для дружини УСК-у здобув МекКолґен з подачі Бредлі на хвилину перед перервою. Грецькі футболісти були швидші і грали дуже жертвенно. Воротар УСК-у, Ґерлі, оборонив притомно декілька грізних стрілів, в тому дві небезпечні нагоди сам-на-сам зі змагуном противника. УСК висунувся на чоло табелі „Великої Десятки" з точками 9:3 і відношенням воріт 13:4.

● **Совєтський маршал Мітрофан Нєдєлін,** багато старшин і 300 інших осіб згинули в 1960 році у катастрофі невдачного експерименту з ракетою, якою чванькувато нахвалявся був Хрущов 14 січня 1960 р., як „супер зброєю", що її ніби винайшли Совєти. З уваги на ту промову Хрущова переведено передчасно експеримент із вистрілюванням тієї ракети. Але вона не рушилась з місця. Після 20 хвилин вичікування в підземному схоронищі — Нєдєлін і всі інші обсерватори вийшли на поверхню, і саме тоді наступив вибух.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".
Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Ку Клукс Клан і „ліберали"

Сенатська Комісія для протиамериканських дій веде переслухання у справах, що стосуються Ку Клукс Клану — напівмістичної право-екстремістичної організації, яка вкрила себе дуже поганою славою в рр. 1866-69, коли була підпільною і законспірованою бандою фанатиків, що вчиняли акти насильства — головно криваві самосуди — над чорними, таким чином надзвичайно загостривши расові відносини у південних стейтах Америки. Члени Ку Клукс Клану вважали себе за героїв, але яке це геройство діяти потайки ночами в довгих халатах, у білих каптурах з отворами для очей? У 60-их рр. увесь американський Південь був насправді „невидним царством" під диктатурою „великого маґа" та „великого дракона", які своїми підкомандними тероризували муринську більшість і тих білих, що не солідаризувалися з принципами й методами цього „ордену".

Але після років великого здвигу прийшло заломання членства і впливів, і Ку Клукс Клан в 1869 році формально розв'язався. Відновився він у 1915 році, цим разом, як зачартерована організація, яка мала плекати різні чесноти, але водночас — принцип „вищости білих", „дійсний патріотизм" і „чистий американізм". Як стверджує Енциклопедія Британіка, насправді цілі цієї ніби нової організації покривалися з цілями й характером — зокрема „орденським" ритуалом — давніх видань Ку Клукс Клану. Коли і виявилось, що виконавці найбільших актів насильства, включно з убивствами, у відношенні до муринських і білих діячів з руху за рівність громадянських прав є здебільша членами Ку Клукс Клану — встрянула в цю справу згадана на вступі сенатська Комісія для протиамериканських дій. Зараз же, у перший день переслухання, „імперський маґ лицарів Ку Клукс Клану" Роберт Шелдон і „великий дракон" Джеймс Джонс з Північної Каролайни кількадесят разів покликались на Конституцію, відмовляючись від відповідей.

Добре сталося, що Комісія для протиамериканських дій розглядає цю похмуру справу. А втім, коли вся ліберальна преса й усі ліберальні професори та студенти раптом припинили свої атаки проти тієї Комісії, то слід пригадати, що такі атаки завжди відновлюються, коли тільки вона починає цікавитися конспірацією комуністів і їх поплентацьких клітин. Наприклад, у Каліфорнії студенти лягали впоперек дороги, не допускаючи членів тієї сенатської Комісії до залі, де відбувалось переслухування про дії комуністів у тому стейті. Це — докладне повторення тактики „пацифістів", які демонструють проти Линдона Джансона за його політику у В'єтнамі, але не демонструють проти Брежнєва, Мао Тсе-тунґа чи Го Чі-мінґа, і свої вимоги та погрози про „замирення" у В'єтнамі висилають тільки на адресу Білого Дому, а не Кремлю і палаців інших комуністичних диктаторів. І тому це не дійсні ідеалісти - пацифісти, а свідомі або несвідомі прислужники комунізму.

„Божевілля" Євгенія Бєлова

Група англійських студентів, що недавно уже вдруге перебували в СССР, знайомлячись там особливо із життям молоді, надрукувала в лондонській газеті „Манчестер Гардіян" з 7 жовтня ц. р. відкритого листа до першого секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва та прем'єра СССР Алексєя Косиґіна в справі совєтського студента Євгенія Бєлова, якого запроторено в дім божевільних за вимогу перевести леґальні і конституційні зміни в совєтському режимі. Листа англійських студентів передрукували численні газети Заходу і в перекладі на українську мову появився він у вінніпеґському тижневику „Новий Шлях" з 23 жовтня ц. р.

Історія з Євгенієм Бєловим дуже характеристична, з одного боку, для настроїв сучасної совєтської молоді і її ставлення до режиму, а з другого, дуже показова для реакції режиму на ті ферменти, що відбуваються в т. зв. „совєтському суспільстві". В 1964 році, коли ця група англійських студентів уперше відвідала СССР, Бєлов був призначений їм совєтським „Інтуристом" як перекладач. Супроводячи студентів по Москві, Бєлов переконував їх безупину, що „комунізм — це найкраща політична система" і пізніше, листуючись із ними, наполягав, щоб вони читали твори Маркса та Енґельса і утримували ближчий контакт з британськими комуністами, які, мовляв, допоможуть збагнути суть комунізму. Відданого комуністичним ідеям і, здавалось, непохитного у вірі в комунізм, Бєлова призначено як перекладача цим же студентам також і влітку 1965 року, коли вони знову прибули до СССР. Проте, як виявляється з листа, Євгеній Бєлов змінився. У розмовах з англійськими студентами він, не відрікаючись комунізму, говорив, що в СССР не все гаразд, що партія перетворилася на бюрократичну організацію, яка репрезентує виключно інтереси владущої верхівки, і навіть признався, що в цій справі він звертався до своєї партійної організації, вимагаючи, щоб компартія провела конституційні зміни зокрема щодо свободи слова і думки для широких мас народу. Не одержавши від парторганізації відповіді, Бєлов звернувся в цій же справі листом до самого Брежнєва і згодом до Косиґіна, але, як дізналися згодом англійські студенти, повернувшись з Токіо до Москви, він був забраний міліцією разом з батьками та молодшим братом і — після „медичної перевірки", яка ствердила в нього ... „психічну хворобу", переданий до дому божевільних. Закінчуючи свого відкритого листа до Брежнєва і Косиґіна, англійські студенти висловлюють сумнів у „психічній хворобі" Бєлова, і вимагають його звільнення в ім'я „справедливости, правосуддя і ... добрих стосунків між людьми Великобританії і Совєтського Союзу".

Є всі підстави думати, що відповіді на свого листа від Брежнєва і Косиґіна англійські студенти не одержать так само, як не дочекався її Бєлов, загнаний замість того у божевільню. Наївним англійським студентам, які покликаються на совєтську „справедливість і правосуддя", треба пригадати, що запроторювання людей не лише за „невірні", але й „трохи інакші" думки до домів божевільних увійшло вже в неписаний кодекс сучасної совєтської юстиції. Таких ж долі зазнавали російські письменники Єсенін-Вольпін, і Валерій Тарсіс, і зазнає її сьогодні багато інших совєтських поетів, критиків та інтелектуалістів.

Иосип Лисогір

ПРЕЗИДЕНТ ПОМЕР — НЕХАЙ ЖИВЕ РЕСПУБЛІКА!

(Слово під час Панахиди в п'ятницю 22-го жовтня 1965)

Смерть закриває очі тим, що їх забирає, і відкриває очі тим, що їх залишає!

Ми знали Покійного. П'ятнадцять років жив Він між нами і з нами в цій світовій метрополії. Ми зустрічали Його в скромних приміщеннях наших українських установ з нагоди багатьох імпрез, ми бачили й зустрічали Його у величній будівлі Державного Департаменту у Вашингтоні, а одна з останніх наших зустрічей відбулася з кінцем травня цього року біля пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні.

І коли сьогодні ми стоїмо в жалобі біля Його відкритої домовини, нам мимоволі приходить на думку одне порівняння:

Недавно гостив у нашому місті Папа Павло Шостий. В ньому світ і ми бачили найдостойнішу особу в найбільшій скромності, бачили наймогутнішого володаря без великої території і без армій, бачили володаря людських душ, символ вічної ідеї.

Чи ж і покійний Президент Української Народньої Республіки в екзилі, славної пам'яті д-р Степан Витвицький не був між нами рівночасно найскромнішою і найдостойнішою особою?! Чи ж і Він, не мавши під своєю зверхністю території, а під своєю командою могутніх армій, не був рівночасно наймогутнішим володарем українських душ як символ великої і непомильної Ідеї — вільної, ні від кого незалежної, самостійної і соборної Української Народньої Республіки! Тієї Республіки, за яку — як і колись за віру Христову — ішли на муки і на смерть найкращі сини Українського Народу!

Смерть цього скромного, достойного Мужа пригадує ці факти і не одному відкриє на них очі. І ми, схиляючи сьогодні наші голови перед масстатом Його смерти, рівночасно скріплюємо нашу віру в невмирущість Ідеї, яку Він репрезентував і символізував. Президент умер — нехай живе Республіка!

СХОВАЙМО СЛЬОЗИ....

Сховаймо сльози —
в світі їх не люблять,
У світі, де своїх
турбот пітьма.
Не ждім, що нас обнімуть,
приголублять,
Чи потішати будуть жартома.
Сховаймо біль, сховаймо
душу хвору, —
Лиш тих у світі люблять,
що ідуть,
Забувши біль і втомі
невпокору,
Вперед, вперед, свою
обравши путь.
Любить нас будуть діти
за невдачі,
В яких програли ми —
не назавжди,
За наше серце, вірою гаряче,
За прямоту несхибної ходи.
Тверді серця постануть
кам'яними,
Бо в них — любов до волі
і добра.
Лише за сильним батьком
син ітиме
З очима вдаль —
до Києва й Дніпра.

ВАСИЛЬ ОНУФРІЄНКО

ДОБРОЗИЧЛИВЕ ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Під таким наголовком появилася в литовському часописі „Дірва" (Поле) з 11-го жовтня ц. р., що виходить у Клівленді, цікава стаття, зміст якої хочемо переказати.

Комуністичні провідники Польщі, України і Східньої Німеччини дуже стурбовані совєтсько - большевицьким пляном об'єднання Німеччини, згідно з яким кордони Польщі намічається пересунути на схід.

Загальні риси цього ще остаточно не закінченого пляну такі:

1) Польща повинна буде відмовитися від частини території 500 км. завдовжки і 50-80 км. завширшки, і тоді її західній кордон замість Одра-Нісси пішов би через Кольдберґ — Ляндсберґ-Ґрюнберґ - Гіршберґ. Однак після такого пересунення кордону під Польщею залишалося б ще біля 120.000 кв. км. колишньої німецької території.

2) У компенсацію за пересунення західнього кордону на схід Польща мала б дістати: а) біля 60.000 кв. км. терену колишньої „польської України" з прикарпатськими нафтовими родовищами по лінії Рава Руська-Дрогобич - Борислав - Турка; б) частину етнографічної білоруської території по лінії Тирасniль - Волковиська-Гродно, включно з Рузганами й Прузганами і в) частину Калінінґрадської области (кол. Східньої Прусії) по лінії Бранденбурґ - Істенбурґ-Ґумбіна.

Коли всі сателітні країни совєтського бльоку підпишуть на таких засадах мирові договори з Західньою Німеччиною, московсько - комуністичний уряд забере все своє військо, розташоване по тих країнах, і зліквідує всі свої військові бази на терені Польщі.

Далі в статті коротко наводяться умови для об'єднання Західньої і Східньої Німеччини.

Поляки з цього проєкту незадоволені. Вони кажуть, що Польща не є футбольним м'ячем, який за наказом Москви можна перекидати з заходу на схід. Українські комуністи прислухаються до цього проєкту без ентузіязму, бо зреалізування його зменшило б українську територію, а східньонімецькі комуністичні провідники сприймають його, як брутальне ламання засад їхньої політичної плятформи.

Якщо це чергова „качка", то все таки накреслена в статті схема розкриває тенденції совєтської політики, дає варіянт розв'язки складної проблеми об'єднання Німеччини коштом „історично належних до Росії територій". Висловлені думки слід прийняти, як доброзичливе попередження для нас.

А. Гудовський

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Проф. д-р Ю. Шумовський

АФРИКАНСЬКА ПРЕСА

Від дня одержання незалежности в багатьох країнах Африки керівний провід в ідеологічному оформленні населення, в реформах та вихованні молоді взяла у свої руки преса. Цей дуже важливий чинник у політичному й національному житті африканських народів відіграє також дуже важливу ролю на міжнародній арені.

Нині в африканських незалежних державах виходять сотки газет, журналів, бюлетенів різного змісту й напряму, почавши від суто політичних, економічних, літературно - мистецьких, наукових і кінчаючи дитячими. Не бракує також комуністичних публікацій, особливо в Гані, Судані, Малі, в Альжирі і частково в Ґвінеї.

У щоденній газеті держави Малі навіть слово „есор", що значить „громадянин", „пан", замінено на слово „товариш". Ця газета широко розписує про колгоспи, соціялізм (фактично — комунізм) і спеціяльну увагу приділює СССР та його сателітам.

У прокомуністичних газетах Африки час від часу появляються статті проти західніх „буржуазних і капіталістичних впливів", які, мовляв, несуть для африканського народу неоколонізм, економічну та політичну неволю. У цих статтях виразно прозирає рука Москви або червоного Китаю. Багато місця преса приділює також питанням соціяльного здоровлення, економіки, розбудови фабрик, торгівлі, транспорту, розвитку освіти, спорту та дипломатичним зв'язкам з країнами світу.

Однак прокомуністична преса Африки, хоч і підтримується державами комуністичного бльоку, щораз більше втрачає своє значення перед загальною пресою. Треба ствердити, що більшість газетних і журнальних видавництв, що існують на теренах Африки, належать европейцям і мають прозахідню орієнтацію. Світової слави видавці, популярні в Африці англійці Рой Томсон і Сесіл Кінґ є власниками 104 газет та 92 журналів. У Нігерії, наприклад їх видавництво „Амалґамейтед Пресс ов Найджерія лімітед" випускає „Дейлі Експресс" і „Санді Експресс" накладом 55.000 примірників, а також політичний місячник „Сервіс". Ці видання розходяться по всій країні, пропагуючи погляди впливової прозахідньої політичної партії, т. зв. „Групи Активу".

Чотирнадцять газет, що виходять у видавництві „Іст Африкен Ньюзпейпер Лімітет", яке належить Томсонові, широко розповсюджуються по таких країнах як Кенія, Танґаньіка, Уґанда, Занзібар та інші. Одною з найпопулярніших газет цього видавництва є „Дейлі Нейшн", що виходить у столиці Кенії — Нейробі. В Замбії, Малявії, в Південній Родезії широко відомі 20 періодичних видань Томсона, передусім „Африкен Дейлі Ньюз", „Таймс", а також ілюстрований журнал „Африкен Перейд" з тиражем до 40.000 примірників. Фірма Томсона у Південно - Африканському Союзі видає також фахову літературу: 30 комерційно - технічних журналів в Кейптавні, Йоганнесборгу та Солберрі. Пресові радіові й телевізійні підприємства Томсона мають за головну мету — охоронити народи Африки від комуністичних впливів і показати їм справжнє життя свобідних народів Европи та Америки, їх успіхи в державному, культурно - освітньому та національному будівництві. Видавець Томсон створив спеціяльний фонд фінансової допомоги для розвитку інформації в Альжирі з капіталом у 5,250.000 фунтів стерлінгів.

Другою особою після Томсона є на Чорному Континенті Сесіл Кінґ, власник „Інтернешенел Пабліш Корпорешен" і голова видавничих компаній „Дейлі Таймс ов Найджирія" та „Сієрра-Леоне Дейлі мейл Лімітед". Це перше в Нігерії видавництво має капітал у кількасот тисяч фунтів стерлінгів. Воно видає газети „Дейлі Таймс" — 110.000 примірників „Санді Таймс" — 130.000, „Спортінґ Рекорд" — 30.000, ілюстрований місячник „Спір", медичний та учительський журнали і ін. В скомунізованій Гані газети Кінґа „Дейлі Ґрафік" та „Санді Міррор" спершу переходили гостру цензуру, а пізніше були знаціоналізовані.

В колишній англійській колонії Кенії у видавництві Андерса та Мейнера виходить газета „Іст Африкен Стендерд".

У Південно - Африканському Союзі видавництва „Арґус Прінтінґ енд Паблішінґ Компані Лімітед" та „Родезія Прінтінґ енд Паблішінґ Компані" англійською мовою випускають: „Стар", „Кейп Арґус", „Натал Дейлі Ньюз", „Преторія Ньюз", „Френд", „Даймондфілдс Адвертайзер", „Санді Трібюн" „Фермерс Віклі", ілюстрований двотижневик „Феміна", „Персоналіті" і африканською мовою „Стем". Тиражі деяких з них перевищують 100.000 примірників. Підлегла цій компанії „Банту Пресс" англійською та африканською мовами випускає щоденну газету „Ворлд" і тижневики „Ілянґа Ласе Натал", „Ізві Лама Свазі", „Хентсое ла Басото" та „Наледі я Батсвана".

Після унезалежнення африканських країн всі англійські та французькі фірми зреорганізували свої видання в дусі, ближчому до тубільних народів та їх вимог і навіть переходять на місцеві мови.

Новостворені держави Західньої та Центральної Африки, колишні колонії Франції та Бельгії, все ще мають свою пресу у французькій мові і лише деякі газети виходять в арабській та муринській мовах. У Конґо (Леопольдвіль) з 300 публікацій 136 друкується в муринській мові і в діялектах, якими говорить населення шести округ — діялектами кіконґо, свахілі, кірунді, лянґала та ін. Майже всі вони прозахіднього напрямку.

В державі Слоновий Берег преса виключно національного і прозахідного характеру. В Сенеґалі виходить багато щоденників та ілюстрованих журналів, один з яких „Сенеґаль Ожурдуї", публікований на прекрасному папері з чудовими ілюстраціями, репрезентує розвиток цієї молодої держави.

Мавританія, Чад, Нігер, Висока Вольта, Центральна Африканська Республіка мають численну пресу в французькій та своїх місцевих мовах, яка майже вся носить характер національний, прозахідний.

Арабська преса Північної Африки має здебільша національний характер, хоч на альжирських часописах свого часу позначався великий вплив преси держав комуністичного бльоку.

Африканська преса бореться за краще завтра своїх новостворених молодих держав, за їх організацію без підлеглости яким би то не було чужинецьким впливам. Вона кличе африканські народи пробиватися вперед своєю незалежною дорогою, користаючи з досвіду держав Заходу, з їх моральної та матеріяльної допомоги. І тому комуністична пропаганда називає африканську пресу „запроданською", підкупленою капіталістами та імперіялістами Заходу. Але факт є фактом: Африка вже має свою міцну і розвинену пресу, що відповідає національним потребам та поглядам африканців, стоїть на сторожі їх інтересів і бере активну участь в світовій політиці.

ОСВІТА В АМЕРИЦІ

Освіта в ЗДА завжди була на відповідальності стейтових або льокальних урядів. Всі стейти забезпечують безплатну освіту кожній дитині протягом 12 років. Школи від початкової до середньої (т. зв. гайскул) фінансуться із загальних податків. Більшість стейтів витрачають 40% свого бюджету на освіту.

Тепер федеральний уряд допомагає деяким стейтам фінансувати шкільні програми, розуміючи, що не всі стейти мають досить коштів, щоб утримувати школи на високому рівні. Президент Джонсон недавно підписав федеральний закон про допомогу освітній справі. За цим законом мільйони долярів з федерального фонду підуть на поліпшення початкової та середньої освіти по цілій країні, особливо в бідніших стейтах. На ці гроші будуватимуть нові школи, постачатимуть їм навчальне приладдя і оплачуватимуть працю вчителів з вищою кваліфікацією. Все це допоможе кожній дитині дістати ліпшу освіту безплатно.

Щодо високої освіти, то кожний стейт виробив свою власну систему. Проте, всі стейти мають університети та коледжі, де навчають за мінімальну оплату. У більшості випадків потрібно чотири роки навчання в коледжі, щоб здобути ступінь бакалявра. Деякі стейти також мають безплатні дворічні коледжі, куди діти можуть вступати по закінченні середньої школи. У додаток до всього цього є сотки приватних коледжів і університетів по всій Америці. Зважаючи на те, що по таких приватних коледжах платня за навчання часто досить висока, федеральний уряд охоче позичає гроші незаможним студентам за невеликий відсоток. Студент мусить повернути цю позику аж після того, як скінчить освіту і почне працювати.

Освіта в Америці децентралізована в розумінні контролі і неоднакова по різних стейтах. Але скрізь принаймні 12 років дається дітям, щоб здобути безплатну фундаментальну освіту і пристосуватися до життя в модерному суспільстві. І тепер з допомогою федерального уряду, без сумніву, освіта буде поліпшуватися по всій країні.

Жінки в уряді ЗДА

Тепер нема в ЗДА майже жадного урядового становища, якого не могла б займати жінка.

Дві жінки займали пости державних секретарів. Одною була Френсіс Перкінс, секретар праці за президента Рузвелта, другою Овета Калп Гоббі — секретар охорони здоров'я, освіти та добродійности за президента Айзенгавера. Дороті Джекобсон тепер займає становище заступника секретаря агрикультури, Естер Пітерсон, колишня заступниця секретаря праці, переведена тепер на становище спеціяльного помічника Президента.

Жінки посідають сотки важливих позицій у федеральному і стейтових урядах та леґіслятурах. Дві жінки входять до складу Сенату, а десять жінок — до складу Палати Репрезентантів. Секретарем фінансів і директором монетарні є жінка. Чотири жінки репрезентують З'єднані Держави, як амбасадори за кордоном. Минулого року сенаторка ЗДА, Марґарет Чейз Сміт, була серед республіканських кандидатів на Президента.

Відколи президент Джонсон став Президентом, він призначив сімдесят три жінки на дуже відповідальні позиції.

Американська Рада

ОКОНСЬКА КРИНИЦЯ

Біля старовинного села Оконське (Волинь) розташоване озеро. Вода в ньому на диво прозора, з ледь синюватим відтінком. Уже багато десятиліть в центрі „Оконської криниці" б'ють два потужних джерела, утворюючи правильної форми западини. І влітку, і взимку температура води в озері 12 ступнів за Цельсієм. У сильні морози над ним клубочиться хмарка пари.

З покоління в покоління передаються таємничі легенди про це чудо природи.

Тепер поряд з озером викопали довгасті ставки, до яких через канали випускається з „криниці" вода. У ставках розводять пстругів.

(З „Молоді України" 2 жовтня).

Проф. д-р Орест Попович

СУЧАСНИЙ СТАН ШАХІВ

(2)

Проф. д-р Попович Орест (2 340): Три рази чемпіон Ню Джерзі (1959, 1961, 1962), два рази чемпіон Ню Інґленд (1957 і 58), кочемпіон Массачусетс (1958), 2-3 місце у „Вестерн Овпен" (1961), віцепершун „Маршал Чес Клаб" в Ню Йорку (1965). Найкращий вислід у відкритих Чемпіонатах ЗДА — 9-14 (поділене, 1964 р.). Три рази чемпіон СУАСТ — Схід (1963, 1964 і 1965).

Осип Пундій (2 260): Наймолодший з українських майстрів. Дотепер здобув друге місце в „Шикаґо Овпен" (1963) і друге місце в „Ілліной Овпен" (1964). Про нього українська публіка ще напевно багато почує в майбутньому.

Іван Теодорович (2 320): Це найбільш активний український майстер на терені ЗДА (хоч постійно мешкає в Канаді). Здається, щотижня грає в турнірах, так що його результати могли б забрати окрему статтю. В самому лише 1964-му році грав у ЗДА коло 100(!) турнірових партій. До майже сталих перших або других місць І. Теодоровича належить щорічний „Лейк Онтеріо Овпен", „Ню Йорк Стейт Овпен" і безліч інших. Найкращий вислід у Відкритих Чемпіонатах ЗДА — 9-те місце (1956).

Мґр Мирослав Турянський (2 300): Почав свою шахову кар'єру як студент ще в 1928 році у Львові, вславився не тільки як передовий шахіст Західньої України, але також як організатор українських шахів в краю й на еміґрації. В тридцятих роках займав високі місця в таких українських шахових організаціях Львова як „Шаховий Коник", „Товариство Українських Шахістів" і шахова секція при студентській „Основі", звичайно зараз за С. Попелем, або і поруч із ним. В сорокових роках був головою шахової секції при УСК „Україна" у Львові. В 1943 р. у чемпіонаті Західньої України поділив 1-2 місце з С. Попелем, а потім у розгривках взяв абсолютне друге місце. На еміґрації став членом одного з найсильніших віденських клюбів — „Гіцінґ Шахклюб", де здобув два рази перше місце. В Ню Йорку, мабуть як перший українець з нової еміґрації, включився в американське шахове життя і в 1950 році здобув друге місце в славному „Маршал Чес Клаб". Переїхавши до Шикаґо в 1950 році, оформив шахову ланку при тамошніх „Левах" і вивів її в місцеві американські турніри. Переїзд М. Турянського до Шикаґо приніс велику користь місцевим українським шахістам, але втрата нюйоркського шахового середовища не могла не відбитися на його власній шаховій кар'єрі. Все таки в 1953 році занотовуємо його 10-те місце у відкритому чемпіонаті ЗДА, а відтак два перші місця в Шикаґо і одне в Іллиной, не числячи також декількох віце-чемпіонатів обох. Завдяки маґістрові Мир. Турянському автор цих рядків став членом „Маршал Чес Клаб" в Ню Йорку і почав брати участь в зорганізованому шаховому житті в ЗДА.

Тоді як маємо шістьох майстрів, справа з активними шахістами, скажім, кляси „експерта" чи „А" представляється у нас порівняльно гірше. Із знаних мені активних шахістів кляси експерта (на одну клясу нижче від майстра) осягнули С. Новаківський і Ю. Бачинський („Тризуб" — Філядельфія), Д. Кулик (Ню Джерзі), Ю. Сендерський (Ню Йорк, тепер Іллиной) і д-р Лебедович (Дітройт); можливо, що я когось поминув, але не більше як одного або двох шахістів. Турнірових грачів нижчих кляс, котрих повинно бути далеко більше як майстрів і експертів, здається чи не менше, як подивитися на списки Шахової Федерації. На турнірах, наприклад, в Ню Йорку, Н. Джерзі чи Пенсилвенії, українських шахістів майже не зустрічаємо.

Чи існує організоване українське шахове життя в ЗДА?

Я вже згадував про шахову ланку при „Левах", Шикаґо, що її веде мґр Турянський. Дружина „Левів" брала багатократно участь у першостях міської ліґи і звичайно займала в них 2-4 місця. Подібно і шахова дружина при УСО „Тризуб" — Філядельфія, під проводом пп. Савчака, Новаківського і д-ра Колтуна, вже кільканадцять літ змагається в місцевій лізі і держить звичайно одне з перших місць, а раз здобула й перше місце. З преси довідуємося теж про місцеві шахові ланки в Клівленді і Дітройті. Всі ці ланки майже виключно льокального характеру, і їхні члени (крім індивідуальних вище згаданих) рідко коли появляються на американських індивідуальних турнірах і до Шахової Федерації в більшості не належать (у міських ліґах членство у Федерації звичайно не зобов'язує).

Пишу це як факти, а не як критику в сторону заторкнених шахістів, бо остаточно кожний розпоряджає своїм вільним часом як хоче, а в Америці на той вільний час чекає аж забагато вимог. Взагалі шахи в Америці вимагають більше посвяти, як в Европі, бо з одного боку маємо можливості і гроші проводити вільний час у безліч різних способів, що конкурують із шахами, а з другого — на шахи тут ніхто не звільняє з праці, не кажучи вже про платні чи гонорари. Нарешті — на грошові нагороди, які вагаються від кількасот долярів на стейтових чемпіонатах до одної - двох тисяч у чемпіонатах ЗДА, завжди чатує забагато, і то засильних, кандидатів.

Між собою українські шахісти змагаються в індивідуальних турнірах (один дружиновий теж відбувся) СУАСТ - Схід та в дружинових першостях СУАСТ - Північ. На жаль, останніми роками на сході ЗДА учасники обмежувалися чотирма осередками: „Тризуб" — Філядельфія, „Чорноморська Січ" — Нюарк, „Беркут" — Перт Амбой і „Централя" — Пас-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Сан Франсіско, Каліф.

ФЕСТИВАЛЬ МУЗИКИ Й ТАНЦЮ

В неділю, 10-го жовтня Українська Православна Церква ім. св. Миколая в Сан Франсіско влаштувала Фестиваль Музики й Танцю, організатором якого був композитор Іван Вовк.

Привітна заля Каліфорнійського Клюбу при 1750 Клей стріт вже далеко до початку вечора була заповнена. Присутні о 5-ій год. вечора, тобто на початку програми гучними оплесками привітали представника міста Сан Франсіско, супервайзора П. Тамарас з його дружиною, який вітав зібраних від міста. Він уже відомий приятель українців, і зовсім недавно, 25-го вересня промовляв з нагоди „Українського Дня" в Голден Гейт Парку, де зібралися сотні людей, щоб приглядатися українським танцям і любуватися українською музикою у виконанні американської оркестри.

Багата та добре організована програма складалася з виконань творів таких клясиків, як Моцарт, Беттовен, Брамс, Шопен і Бізе, українських композиторів та народніх танців.

З захопленням та слізьми від зворушень присутні прислухалися до рідного мотиву „Дивлюсь я на небо" у виконанні Євгена Маслюка, який своїм чудовим тенором може задовольнити найбільш вибагливу авдиторію.

Захоплюючим був також виступ пані Зари Персідської, яка є танцюристкою, піяністкою та співачкою. Дуже важко сказати, який з її трьох талантів є кращий, бо в усіх цих напрямках вона проявила великі здібності. Не дивно, що консерваторія міста Сан Франсіско нагородила її спеціяльною винагородою за успіхи у грі на фортепіяні.

Відомий уже в Сан Франсіско Іван Казай черговий раз виявив свої здібності у грі на акордеоні. Крім захоплюючих мелодій українських композиторів, він показався і добрим танцюристом.

Алісія де Поміян своїм чудовим меццосопрано з чуттям і мистецькою технікою виконала цілий ряд українських пісень. Не менше захоплюючим було тріо на скрипках, що його виконали скрипалі студії Гіель, Ірвінг і Парсонс.

Сольо-танці та дуети у виконанні Зари Персідської, Івана Казая, Ненсі Андрус та інших були на високому технічному та мистецькому рівні. Але чи не найбільш захоплюючим був виступ талановитої десятирічної Лесі Боднар, яка вже за свої здібності в музиці одержала стипендію від Пасифік Мюзік Сосасті. Скромна, маленька, та може ще не вповні свідома свого великого таланту, піяністка Леся виконала сонату Беттовена „Мунлайт", як справжній піяніст-віртуоз. Обсервуючи її поведінку біля фортепіяна, мистецьку справність її рук і техніку гри, можна без сумніву сказати, що перед нею велике майбутнє. Захоплення її грою не мало меж, і маленьке дівчатко мусіло кілька разів виходити на сцену, щоб остаточно заспокоїти бажання слухачів нею захоплюватися.

Фестиваль Музики й Танцю закінчився динамічним і високо-мистецьким виступом танцювальної групи під проводом пані Ольги Вермонт. Ця група, що має вже свою довгу та успішну історію в житті Сан Франсіско, вивела козачка, гречаники та гопака. І їх теж публіка прийняла з захопленням.

В цілому Фестиваль Музики й Танцю, що був своєрідною комбінацією українських і чужих мелодій у виконанні українських і американських сил Сан Франсіско та Каліфорнії, був без сумніву великим успіхом.

Він стягнув багато американської публіки, яка подивляла рівень цього вечора, як мистецький, так і технічний. Цей вечір, як і „Український День" у Голден Гейт Парку, Вечір Олеся та Ольжича, зустріч молоді з громадянством, вказують нате, що українська громада в Сан Франсіско та Бей Ерії розвиває культурну активність. За останній Фестиваль Музики й Танцю вдячність належиться без сумніву композиторові Іванові Вовкові, який є не лише успішним мистцем і вчителем, але також і високоздібним організатором.

Леся Шумелда.

Ст. Кетеринс, Онтаріо

25-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ 427-го ВІДДІЛУ УНС

В ряді різних громадських імпрез в Сен Кетеренс, одною із замітніших було відзначення 25-річчя існування відділу УНСоюзу ім. Ів. Франка, ч. 427, 9-го жовтня в залі УНО.

Треба з признанням відмітити, що і члени управи відділу і велике число членів гарно попрацювали, щоб це відмічення праці відділу випало якнайкраще, внаслідок чого була гарна програма і велика участь гостей.

Ювілейний Бенкет відкрив містоголова Т. Пижицький привітавши гостей, та попросив присутнього пароха української католицької церкви, о. д-р Комара, провести молитву. За почесним столом був також парох української православної церкви, о. мітрат Чижів, директор канадійської канцелярії і гол. радний УНСоюзу, Б. Зорич та представники Округи: І. Мельник і В. Дідюк. По вечері інформацію про відділ, його заснування і працю подав фінансовий секретар П. Цибуляк. Дальшою програмою проводив вміло довголітній і заслужений союзовий діяч П. Дяків.

На залі були присутні перші основоположники відділу: голова — Ст. Мочак, М. Назар, і вже згаданий теперішній секретар П. Дяків. Програма була виконана по-мистецьки, переплітана виступами поодиноких представників. Першим, що зложив привіт і побажання, був о. д-р Комар, а після нього о. митрат Чижів. Ансамбль кобзарів ім. О. Вересая під керівництвом проф П. Казанівського гарно виконав гуртові і сольові точки, народні пісні, сольові музичні мелодії на бандурах, виконані юнаком — Ярком Пришляком і Євгеном Метулинським. Дуети на бандурах виконали Євген Метулинський та Остап Казанівський. Танцювальний гурток УНО виконав бездоганно під проводом п. Самця та панни Гладиш кілька народних танців і пісень. Змістовну промову „Про наші завдання і УНС" — виголосив Б. Зорич. Привіт від Округи зложили: пп. І. Мельник і В. Дідюк, та окружний організатор Є. Омельченко.

Бенкет закінчено спільною молитвою, яку провів о. митрат Чижів, подякою і заключним словом господаря бенкету п. Дякова, та відспіванням українського і канадійського гимнів. По бенкеті відбулася товариська забава. З признанням треба відмітити добру підготовку програми, велику і активну участь нашої молоді (здебільша всі члени УНСоюзу), жертвенну працю пань та направду щиру і сердечну атмосферу, яка панувала між присутніми, як одною родиною УНС. Віримо, що і в дальшому праця відділу буде проходити якнайкраще, та все буде збільшувати свої ряди новими членами.

І. Д.

ДЕ УКРАЇНСЬКА КНИЖКА?

У гуртожитках Кривого Рогу, — пише Кузьма Гриб у „Літературній Україні" з 28 вересня, — не побачиш української книжки. Найкращі твори українських письменників бібліотека палацу культури тримає припалі порохом у коморі.

ТЕОДОР КАРПІНСЬКИЙ

(Посмертна згадка)

Українська громада міста Вашингтону втратила одного зі своїх найстарших і заслужених членів, Теодора Карпінського (Карпина), який по довгих терпіннях, на 72-му році життя, помер 20-го вересня ц. р. на недугу рака. Похорон відбувся три дні пізніше. По Богослужбі в українській православній церкві тіло покійного відпроваджено на місце вічного спочинку на цвинтарі в Рак Крік. Теодор осиротив дружину Юлію та донечку Ліду.

Теодор Карпінський родився в Озерянах, Галичина. За молодих літ він вемігрував до Канади (Йорктон, Саск.), в 1923 р., прибув з дружиною до Злучених Держав Америки та замешкав в Шикаго. В 1937 р. п-во Карпінські переїхали до Вашингтону, Д. К., де обоє поступили в державну службу.

Покійний тішився загальною пошаною вашингтонських українців, головно за його запопадливе відношення до громадських проблем. Це наставлення до українського загалу він виявляв ще під час свого перебування в Шикаго, де брав участь в роботі численної та енергійної місцевої громади. Працював він там як член відділу Українського Народного Союзу ім. св. Стефана, а також в рядах Відділу ОДВУ ч. 2 („Сини України") від початку його існування, та часто анґажувався в поважніших громадських акціях. Під кінець 1933 р., покійний був скарбником спільного комітету всіх національних організацій міста Шикаго та околиць, під проводом якого десятки тисяч українців пішли походом по вулицях Шикаґа, щоб запротестувати проти дипломатичного визнання Совєтського Союзу американським урядом.

Завсіди дорогою для покійного була справа молоді. Коли в 1930-тих роках українська молодь в ЗДА почала проявляти прихильність супроти революційної боротьби на Україні та почали поставати гуртки МУН-ів, горстка молодих людей в Шикаго заініціювала (в 1935 р.) націоналістичний англомовний місячник „Тризуб" („Трайдент"). Не знали ініціятори, що призначенням їхнього скромного журналика було стати, на довший час, поважною чужомовною трибуною української визвольної справи. Напротязі перших двох років аж до часу, коли Центральна Управа ОДВУ перенесла його до Ню Йорку та поставила на тривкому матеріяльному ґрунті, приходи „Тризуба" були мінімальні, і він завдячує своє існування головно, дотепер ніде не згаданій, щедрості покійного Теодора Карпінського.

Вашингтон передвоєнних часів, це майже цілковита незнана земля для українського загалу в ЗДА, а українська „громада" в цьому столичному місті складалась з двох чи трьох родин. В процесі поставання організованої української громади у Вошингтоні покійний, спільно з другими, сповнив важливу функцію. Віднайдення українців, переважно молоді, розкиненої по різних державних департаментах, де вона працювала, зорганізування (в 1939 р.) першого українського товариства в столиці ЗДА, Американсько-Українського Товариства в столиці Вашингтону, вимагало чимало підготовної роботи, поважну частину якої виконав покійний.

Теодор Карпінський був також одним із основоположників Української Православної Церкви св. Апостола Андрія у Вашингтоні. В початках існування цієї парохії покійний займав поважні пости в її уряді, ав пізніших роках причинився особистою працею до матеріяльного скріплення її.

З жалем прощали Теодора рідня та приятелі, а високопреподобний о. Григорій Гулей, парох православної церкви, прощав його надгробною промовою від громади.

Хай земля йому буде пером . . .

— ЕС

У Ню Йорку відкрито виставку образів С. Кіндзерявого-Пастухова

Ню Йорк. — В неділю 24 жовтня вполудне відкрито в ґалерії Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку виставку образів Сергія Кіндзерявого-Пастухова. Голова Об'єднання мистців-українців в Америці, Відділ в Ню Йорку, мистець Михайло Черешньовський відкрив офіційно виставку, підкресливши, що відвідини виставок численними прихильниками образотворчого мистецтва — це найбільша заохота і моральна підтримка для наших мистців. Ред. Микола Француженко представив мистця, свого земляка і близького знайомого. Мистець Кіндзерявий-Пастухів, який ще в Німеччині скінчив православну теологію, недавно висвятився, але не припинив мистецької праці. На цій виставці нема образів релігійної тематики, за винятком одного образу Божої Матери. Поза тим образом і автопортретом мистця — всі інші, числом 58, це українські краєвиди, церкви, цвинтар, нариси різних пір року, побутові сцени, малюнки з природи різних земель України. Всі образи мальовані пастелею. Зараз у першому дні виставки оглянуло її дуже багато відвідувачів.

● **У Варшаві** відкрито в минулу суботу 6-ий конґрес контрольованої комуністами Світової Федерації робітничих спілок. Зараз на початку виявився двоподіл членів конференції, коли делеґати Комуністичного Китаю, Індонезії, Альбанії і Румунії запротестували проти точки правильника конференції, що для важности ухвали треба більшости голосів. Вони зажадали одноголосної згоди на кожну постанову.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 18-го жовтня 1965 року відійшов у Вічність на 57-му році життя
Найдорожчий БРАТ, СТРИЙКО і ВУЙКО
ЛІКАР ВЕТЕРИНАРІЇ

бл. п.

Д-р АНДРІЙ РОМАН СЕМКІВ

Похорон відбувся в четвер, 21-го жовтня 1965 року о год. 10-ій з церкви Непорочного Зачаття на цвинтар Mt. Olivet, Detroit, Mich.

Горем прибиті:
Мґр. МАРІЯ ШАЛАУТА — сестра
Д-р ЗИНОВІЙ СЕМКІВ з дружиною ЛЮБОЮ і дітьми ВОЛОДИМИРОМ, ЛЕВКОМ і ЮРЧИКОМ
Д-р ІГОР ШАЛАУТА з дружиною АННОЮ і дітьми ЯРОСЛАВОМ і НАДІЄЮ

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в середу 20-го жовтня 1965 р. упокоївся в Бозі наш Дорогий БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

МИХАЙЛО КОСТІВ

нар. в Зах. Україні, проживши 74 роки.
Покійний був членом 325-го Відд. УНСоюзу.
Панахида була відправлена в похоронному заведенню Achmoody Funeral Home, Main St., East Fishkill, N.Y.
Похорон відбувся в суботу 23-го жовтня 1965 року.

Горем прибиті:
ІВАН — брат
СОФІЯ — братова
МИХАЙЛО і ДЖЕЙМС — братанки

Замість квітів на могилу

бл. п. о. Марка Ґіля

пароха Довгополя та Яргорова, Станиславівської дієцезії, Декана Зальцбурзького деканату на еміґрації та пароха Грейт Медовс, Н. Дж.
складають на фонд НТШ в Сарселі, Франція
10.00 долярів
Стефанія і Роман БАРАНОВСЬКІ

Замість квітів на могилу
бл. п. АНТОНА ПЕРЕЦЬКОГО
члени Управи Пласт-Приюту — Дітройт-Захід, Міш., зложили 25 долярів
на руки д-ра Р. Дашкевича для старших віком мешканців української групи в Куфштайні, Австрія.

Замість квітів на могилу в 22-гу річницю смерти нашого Найдорожчого БАТЬКА та ДІДУСЯ

інж. Олександра Юхимовича МУХИНА

складаємо 20 долярів
на Православну Церкву-Пам'ятник в Bound Brook, N.J.
ІГОР — син
ГАЛИНА ДОРСЕЙ — донька
НАТАЛКА — невістка
ОКСАНА, ЛЕСЯ, ГРИГОРІЙ, ОЛЕКСАНДР — внуки і сини в Україні

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАМИ й БАБУСІ

бл. п. НАТАЛІЇ ОБЛЕЩУК

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в суботу, дня 30-го жовтня 1965 р.

о год. 9-ій рано
в Українській Православній Церкві
ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ в АЛЛЕНТАВНІ, Па.

Приятелів і Знайомих повідомляють горем прибиті:
ЛУКА — муж
ГРИГОРІЙ — син
РОЗАЛІЯ — невістка
внуки — ВОЛОДИМИР, ІВАСЬ, ГАНУСЯ

Увага! *Увага!*

Гартфорд, Конн. і околиця!

УПРАВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
в ГАРТФОРДІ, Конн.

запрошує Шановне Громадянство Гартфорду і околиці
— на —

Посвячення і Відкриття
НОВОЗБУДОВАНОГО
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
в Гартфорді — 961 Ведерсфілд Евеню
яке відбудеться

в неділю, 31-го жовтня 1965 року
о год. 1-ій по пол.

Безпосередньо по посвяченню, відбудеться в новій залі
Бенкет
з участю представників міста та наших організацій.
КОРОТКА
Мистецька Програма
а відтак
Забава з Танцями

УПРАВА УКР. НАР. ДОМУ

Союз Українок Америки — 28-ий Відділ в Нюарку, Н. Дж.

запрошує Шановне Громадянство на

ОСІННІ ВЕЧЕРНИЦІ

в суботу, 30-го жовтня 1965 р. Початок год. 8-ма веч.
В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ — 140 Prospect Avenue, IRVINGTON, N.J.
ВИСТУП МІСС СОЮЗІВКИ ЇЇ ДРУЖОК та РІЗНІ НЕСПОДІВАНКИ
Оркестра Б. ГІРНЯКА Вступ — $2.50, студенти $1.50

Спілка Українських Журналістів Америки (СУЖА)

ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО

в суботу і неділю 30-го і 31-го жовтня 1965 р.

— відбудеться —

на СОЮЗІВЦІ в Кергонксоні, Н. Й.
(Kerhonkson, N. Y.)

ПЕРШИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ

Реєстрація учасників З'їзду в п'ятницю, 29-го жовтня ввечорі і в суботу, 30-го жовтня, рано.

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ:

СУБОТА, 30-го ЖОВТНЯ 1965 р.:

Год. 11-та перед полуднем:
1. Відкриття З'їзду
2. Схвалення порядку нарад
3. Вибір Президії і Комісії
4. Доповіді:

Ред. Богдан Кравців („Свобода", Джерзі Ситі-Ню Йорк): „Преса в Українській ССР".

Ред. Василь Софронів-Левицький („Новий Шлях", Вінніпеґ-Торонто, Канада): „Українська Преса в ЗДА і Канаді".

Ред. Мстислав Дольницький („Америка", Філядельфія): „Українська англомовна преса".

Ред. Антін Драган („Свобода", Джерзі Ситі-Ню Йорк): „Проблеми нашої преси".

Перерва на обід

Год. 2-га по полудні:
Дискусія, внески і пропозиції.

Год. 7:30 ввечорі:
СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ
У програмі: Привіти та Літературно-розваґова програма.

НЕДІЛЯ, 31-го ЖОВТНЯ 1965 р.

Год. 10-та перед полуднем:
Богослуження.

Год. 11-та перед полуднем:
Продовження дебат, відчитання і схвалення Спільної Декларації.
Закінчення З'їзду.

Запрошуємо усіх українських журналістів і журналісток Америки і Канади до участи у З'їзді, зголошуючи свою участь уже тепер на адресу секретаря СУЖА: Dr. Roman Kryshtalsky, 14 Peck Avenue, Newark 7, N.J., U.S.A.

ЗА УПРАВУ СУЖА:
Іван Кедрин-Рудницький, д-р Матвій Стахів, Антін Драган, д-р Роман Кришталський, Петро Сагайдачний, д-р Борис Ржепецький, Михайло Островерха, Микола Галів, Мстислав Дольницький, Валентин Коваль.

Дітройт, Міш. Віндзор, Онт.

Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу в Дітройті

повідомляє, що

в суботу, 30-го жовтня 1965 р.
о год. 7-ій веч.
в залі Українського Демократичного Клюбу
при вул. Ґрейлінґ ч. 2376
— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

у яких обов'язані взяти участь голови, секретарі, члени управ та організатори слідуючих відділів:

20, 75, 94, 146, 174, 175, 183, 292 — Дітройт; 71, 235 — Росфорд, Огайо; 165, 167 — Толідо, Огайо; 302 — Джексон, Міш.; 303 — Флінт, Міш.; 309 — Саґінав, Міш.; 341, 463 — Віндзор, Онт.; 504 — Лемінґтон, Онт.; 506 — Амерсбурґ, Онт.

У ПРОГРАМІ НАРАД:
1. Звідомлення зі зборів Мишиґенського Конґресу Братських Організацій.
2. На порозі конвенційного року Українського Народного Союзу.
3. Дискусія, внески і постанови.

Після вичерпання ділових нарад:
„Союзові Дні в Дітройті 1963 і 1965 рр.". Кольор. фільм. „1-го листопада 1918 року у Львові", акустичний монтаж.

До участи у зборах запрошуємо ширші круги Членства УНСоюзу.

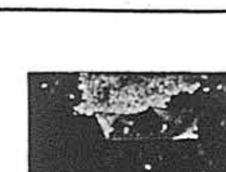
За Управу:
Ярослав БАЗЮК, голова Андрій ТРИШ, секретар

СОЮЗІВКА ВІДКРИТА ЦІЛИЙ РІК!

НЕМА ТО ЯК НА СОЮЗІВЦІ *ОСІННЮ!*

КОРИСТАЙТЕ З ВІДПОЧИНКУ ТЕПЕР

по знижених цінах!

Спеціяльна ціна:
6 ДНІВ ВІД НЕДІЛІ ДО СУБОТИ РАНО — ЗА 6 днів платиться тільки **за 4 дні!**

- ГАРНІ, ВИГІДНІ, ВІДНОВЛЕНІ, ОГРІВАНІ КІМНАТИ
- ЗНАМЕНИТА ДОМАШНЯ КУХНЯ
- ЧУДОВА ГІРСЬКА ПРИРОДА
- СПОРТОВІ І РОЗВАГОВІ УДОГІДНЕННЯ

НЕЗРІВНЯНА КРАСА ПРИРОДИ • НЕЙМОВІРНО МАЛЬОВНИЧИЙ КОЛЬОРИТ ЛІСІВ.

Замовляйте кімнати на ДЕНЬ, ТИЖДЕНЬ, ВІКЕНД — пишучи на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
KERHONKSON, N. Y. Tel.: 914 626-5641

ВЕРЕСЕНЬ НА СОЮЗІВЦІ

Середа, 1-го вересня — год. 2:30 по пол. на Веселці відбувся шаховий турнір. На закінчення Курсів Українознавства влаштовано концерт студентів, присвячений відзначенню 50-річчя Українських Січових Стрільців.

Четвер, 2-го вересня — ватра о год. 8:30 коло моста біля потічка за „Анексом".

П'ятниця, 3-го вересня — забава на Веселці при звуках оркестри „Амор".

Субота 4-го вересня — година 8:30 веч. в залі Веселки — вечір гумору, сатири та слова. В програмі: Микола Понеділок, Іван Керницький - Ікер, Алла Біляїв. Програмою проводив Володимир Гентиш. Після концерту забава при звуках оркестри „Амор". Того ж дня відбувся тенісовий та плавацький турнір за мистецтво УСЦАК.

Маріянна Сухенко
Міс Союзівка 1966

Оксана Войновська

Неділя 5-го вересня — год. 11-та. Служби Божі — католицька і православна. Год. 4-та по пол. — фінали плавацьких змагань, год. 8-ма веч. роздача нагород за плавацькі змагання в залі Веселки. Год. 8:30 в залі Веселки — вечір пісні танку, в програмі: Оксана Бринь — меццо-сопрано, при фортепіяні д-р Ігор Соневицький; Оксана Войновська — балерина. Програмою проводив Володимир Гентиш. Після концерту забава при звуках оркестри „Амор".

Понеділок, 6-го вересня — фінали тенісових змагань та роздачі нагород.

Понеділок 11-го і вівторок 12-го вересня — турнір відбиванкових змагань за чашу Союзівки. В турнірі взяли участь чотири жіночих та сім чоловічих дружин.

Субота, 18-го та неділя, 19-го вересня — традиційний Союзовий Фестин, вибір Міс Союзівки на рік 1965-1966 та виступ молодечої танцювальної групи „Горлиця" з Трентону - Брістолю під мистецьким керівництвом Д. Надраги, як також вокальні виступи сестер Катерини і Маріянни Сухенко. Після концерту забава при звуках оркестри „Амор".

Жюрі у складі: Михайло Метрінко, п-і Квітка Стецюк, п-і Олена Малько, д-р Ярослав Крив'як та інж. Орест Бедрій — вибрало на „Міс Союзівку" п-ну Маріянну Сухенко з Брістолю і на дружок п-ну Марію Гарматій з Ірвінґтону та п-ну Тирсу Дибайло з Плейнфілд Н. Дж. Майстром церемонії був Володимир Гентиш.

Субота 25-го та неділя 26-го вересня — відбувся Товариський З'їзд колишніх учнів Чортківської Гімназії Рідної Школи. Після товариських зустрічей був бенкет з мистецькою програмою у виконанні відомих мистців уродженців Чортківської Округи: Стефи Федчук (Торонто), сопрано, Йосипа Гошуляка (Торонто) баритона, Лідії Сось - Бульби (Філядельфія, акомпаніямент, Володимира Довганюка, актуальні гуморески. Після бенкету відбулася забава з танцями.

Крім того в днях 25-го і 26-го вересня відбулися на кортах Союзівки Тенісові Змагання Карпатського Лещетарського Клюбу в подвійній грі чоловіків та в мішаній грі за нагороди, уфундовані „Союзівкою".

ПЕРЕД З'ЇЗДОМ ЖУРНАЛІСТІВ

(ФЕЙЛЕТОН)

Наша „Союзівка" прикрашається, мов панна перед новорічним балем. Сюди покликано найкращих знавців свого діла. Одні підстригають і рівняють гілочки деревам, щоб усміхнені були. Другі метуть - промітають, щоб стежечки гладенькими були. Треті арку - двері украшають, щоб привіти гідно прозвучали! Сюди з'їжджаються ті, що пером своїм вміють славу народові принести, ті, що в серці своїм вміють лихо усмішкою приспати, ті, що мрією своєю живуть в убогій хаті край села, в рідній краї — наші українські журналісти!

Це перший з'зд Українських журналістів Америки та Канади, і нарід готує привіти майстрам слова, бо вони ним оживляють людське „я", укріпляють серця наші надіями, що в нашім краї буде рай, засяє воля . . .

На з'їзд прийдуть молодші журналісти, їх очолять старші, чия слава прозвучала на сторінках преси, як пісня соловейків у березовім гаї. Хто часто чув її, не дивувався красі звуку. А пробував заспівати — та й не міг, бо в кожного своя доля . . . В усьому світі професія журналіста є загальним скарбом народу, держави, віддзеркаленням політичної думки нації, очевидно це можливе лише у вільному світі.

Нашому СУЖО слід би, по чину, передсвятковий фейлетон написати, та брак відваги. Бо хто має те гостре на гумор перо, що могло б, скажім, зворушити нині мовчазного Галактіона Чіпку? Навіть сам Понеділок, коли він на сцені і підкріплений ІКЕР'ом, не відважиться Мудрого учити мудрости, Іванові поправляти Кедровий листок на голові або Бориса відділяти від Гліба . . . або порахувати в Романа на шиї Кришталі . . . чи співати: „А позаду Сагайдачний" . . . А якби хтось хотів навчити Валентина Коваля, як кувати залізо, то його перо мусіло б бути гострішим, як сам Островерха!

Я думаю, що мусить бути високим, як жирафа, той, що хоче досягнути рукою стремена коня, на якому сидить величний Козак, обмотаний пухким хвостиком мудрелі лисички - Лесі з коменарем у чорній торбинці . . .

Або хто відважиться приміряти на Богдана Кравця не на нього шитий фрак?

Хто покаже великому Сафронію в Канаді другий Новий Шлях? Він знає найкраще всі ті дороги, де походжають рідні ніжки, там в тузі за волею журливо на кобзі грає Кобзей . . .

І накінець:

Як читати програму З'їзду, то там усе передбачено, лише не дуже виразно написано, хто буде писати протокол. З'їзд перший, то має бути історичним і протокол мусів би писати апостол Української історії Матвій . . . Але він підписав своє ім'я внизу, прикрився Кедровим листочком, і здогадуються, це для того, щоб уникнути писати протоколи з'їзду, бо від того йому вже пальці бучавіють . . .

Як доручити цю справу гумористам, то покажуть увесь з'їзд навесело . . . Драматурги сповиють туманом смутку. А так, як з'їзд історичний, то мусить писати історична постать. Вноситься пропозиція:

До президії з'їзду кооптувати того, що був колись волосним писарем. Послати гончі листи, розшукати, заплатити гроші, і хай пише, бо хочемо мати в архівах СУЖА історичний і грамотний протокол . . .

Х. Д.

Рочестер, Н. И.

СУЧАСНИЙ СТАН ШАХІВ

(Закінчення із сто. 2-ої)

сейк. Число учасників лише раз перевищило 15.

Які висновки насуваються для нас з цього короткого огляду релятивного стану українських шахів в ЗДА? Головний висновок такий, що ми не сміємо спочивати на лаврах, бо нема від чого. З українських майстрів ще ніхто, наприклад, не переступив „звукового бар'єру" 2 400 точок у клясифікації шахістів ЗДА, щоб увійти до американської еліти сеньйор - майстрів, а з тим до „Закритого Чемпіонату ЗД-Америки", і евентуально в міжнародний світ. В цьому напрямі наші майстри повинні попрацювати. Наші наймолодші сильні шахісти повинні пам'ятати, що порівняльно легко ввійти в міжнародний світ у рямцях турнірів для юньйорів і студентів, і що цей догідний час досить скоро втікає. Мало активні шахісти і шахісти нижчих кляс, ті, що мають час і охоту, повинні вписуватися до Шахової Федерації ЗДА, брати участь в турнірах і пренумерувати шахову літературу, бо тільки в такий спосіб можуть підвищити свою клясу.

Багато говориться останніми часами про занепад нашого аматорського спорту (організаційно охопленого в СУАСТ'і), включно з шахами. Ступневе зменшення числа учасників в наших турнірах є, на мою думку, результатом матеріяльних і соціяльних змін серед нашої нової еміґрації, і з цим, мабуть, треба погодитися. Зате змагуни, які далі беруть участь в турнірах, більше віддані даному спортові, і від них можемо очікувати праці над підвищенням свого рівня.

Автор щиро дякує д-рові Колтунові, проф. Попелеві і мґ-рові Турянському за надіслані до статті матеріяли.

(Кінець)

ТАРЗАН, ч. 5 520. Змагання на життя і смерть.

Сталеі м'язи схопили одну лапу мавпи, і здивований Зомат був піднесений високо вгору!

Бестія була хвилево приголомшена, і Тарзан скочив на її хребет із звинністю кота . . .

Але Зомат швидко викрутився на плечі мавполюда і застосував тиск лап, що ломить кости!